

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Staphylinidae (kortvingar), **Släkte:** *Euryusa*, **Art:** *Euryusa coarctata* Märkel, 1845 **Synonymer:**

Kännetecken

Den fullbildade skalbaggen är 2,5–3 mm lång och rödbrun till färgen. Kroppsformen är mycket bred och halsskölden är nästan dubbelt bredare än lång. Antennerna är kraftigt byggda med breda leder. Från den mycket närstående, likaså rödlistade *Euryusa sinuata* skiljer *E. coarctata* sig genom halssköldens rätvinkliga bakörn.

Utbredning och status

Känd från östra Småland, Södermanland, Uppland och Västmanland. Arten är inte känd från vare sig de övriga nordiska länderna eller Baltikum. Världsutbredningen är för övrigt begränsad till Frankrike, Schweiz, Tyskland, Österrike och Slovakien.

Ekologi

Lever hos myran *Lasius brunneus*. Arten påträffas oftast under bark eller i brunrötad ved i gamla lövträd med samhällen av myran, främst i fristående ekar. De flesta fynden har gjorts under våren och försommaren, men arten kan förmodligen påträffas som fullbildad skalbagge under en större del av den varma årstiden.

Hot

Arten är tydligen knuten till den hänsynskrävande myran *Lasius brunneus*, som i sin tur kräver gamla, gärna ihåliga träd för sina bon. Dessutom verkar den långt ifrån förekomma överallt där myran finns. En minskande frekvens av gamla grova träd, främst ekar, samt en tilltagande igenväxning av gamla trädbevuxna naturbetesmarker utgör troligen de främsta hoten mot dess fortlevnad.

Åtgärder

För att behålla denna och många andra rödlistade insektsarter med ungefär samma biotopkrav är det viktigt att bevara de gamla ädellövträden ute i odlingslandskapet. Man bör omsorgsfullt förhindra beskuggning av och igenväxning runt de gamla hagmarksträden. Dessutom måste man redan nu planera för att trygga en framtida succession av gamla ihåliga träd.

Litteratur

- Lundberg, S. 1969. Bidrag till kännedomen om svenska skalbaggar 12. *Ent. Tidskr.* 90: 218.
Lundberg, S. 1993. Skalbaggar i Hornsö- och Strömsrumstrakten i östra Småland. *Ent. Tidskr.* 114: 85.
Palm, T. 1953. För Sverige nya Coleoptera.XII. *Ent. Tidskr.* 74: 132.
Palm, T. 1955. Anteckningar om svenska skalbaggar. X. *Ent. Tidskr.* 76: 139.
Palm, T. 1959. Die Holz- und Rindenkäfer der süd- und mittelschwedischen Laubbäume. *Opusc. Ent. Suppl.* XVI: 230.
Lund.

Författare

Bengt Ehnström 1999. © ArtDatabanken, SLU 2006.